

Pärnu Linnavalitsus
linnavalitsus@parnu.ee

Teie: 21.05.2025 nr 8-5/5282

Meie: 18.06.2025 nr 13-3/25-995

Arvamuse andmine Pärnu linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule

Esitasite 21.05.2025 Eesti Geoloogiateenistusele (edaspidi EGT) kooskõlastamiseks (registreeritud dokumendihaldussüsteemis DELTA 22.05.2025 numbriga 13-3/25-839) Pärnu linna üldplaneeringu 2035+ ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu (edaspidi ka üldplaneering). Pärnu linna üldplaneering on algatatud Pärnu Linnavolikogu 21.06.2018 otsusega nr 63. Üldplaneeringu koostamise eesmärk on kaasajastada linna strateegilised ruumiplaneerimise arengusuunad ja siduda haldusterritoriaalse reformi järgsed alad ruumiliseks tervikuks.

Seisuga 17.06.2025 asuvad Pärnu linna territooriumil osaliselt või täielikult 20 maavarade registris arvel olevat maardlat, 19 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist, 3 kehtiva geoloogilise uuringu uuringuruumi ala ning 2 kehtiva üldgeoloogilise uurimistöö uuringuruumi ala. Pärnu linna piirkonnas on taotlus esitatud 10 kaevandamisloa saamiseks/muutmiseks ja 1 geoloogilise uuringuloa saamiseks/muutmiseks.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb ja planeeringualaga piirnevate kohaliku omavalitsuse üksustega. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 alusel kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering, üldplaneering, detailplaneering ja riigi või kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS-s sätestatud korras Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutusega, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus kooskõlastada planeeringuid, kui planeeritav maa-ala asub maavarade registris oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;

2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või

3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

EGT on eelnõudega tutvunud ning märgib järgmist:

1. Kaardirakenduses ja joonisel Koondkaart on Lavassaare kruusamaardla (registrikaart nr 709) lääneosale märgitud haljasala (H). Seletuskirja peatükis 5.8. Haljasala (H) maakasutus ja ehitustingimused on kirjeldatud (tsiteerin): „*kui maakasutuse juhtotstarve, on valdavalt hooldatud ja kujundatud haljastatud tänav ja tee, linnapark, puhkeala või muu loodusliku või inimtekkelise päritoluga taimkattega maa-ala.*“. Samas peatükis on planeerimise põhimõttena ja ehitustingimusena toodud (tsiteerin): „*Säilitada ja mitmekesistada olemasolev looduskeskkonda (kõrghaljastus, park, jm) või asendada täiendava haljastusega.*“. Seletuskirja peatükis 3.1. Audru osavald on osavalla ruumilise arengu põhimõtete all märgitud (tsiteerin): „*säilitada piirkonnale omaseid ulatuslikke põllu- ja metsamassiive.*“. Sama peatüki punktis on selgitatud järgmist (tsiteerin) „*Haljasala maakasutus- ja ehitustingimustega arvestamisel tuleb lähtuda ka ptk 4. maakasutuse üldtingimustega, ptk 5.1.1 üldiste hoonestus- ja ehitustingimustega ning ptk 13.2. kirjeldatud roheala tingimustega.*“.

Selgitame, et kaevandamiseks on tarvis maavara kattev taimestik ja pinnasekihid eemaldada koos kõigi sellele jäävate elementidega, sh ehitistega, seega ei ole haljastuse, looduseilmelisuse säilitamine aladel, kuhu on antud kaevandamisluba, võimalik. Palume seletuskirja täpsustada selliselt, et maardla alal tuleb võimalusel säilitada haljastus ning maardlatega kattuvatel aladel, kuhu on antud või taotletakse luba maavara kaevandamiseks, on taimestiku eemaldamine lubatud. Täpsustame veel, et ptk 13.2 on viide ekslik kuna see täpsustab väärtuslike põllumajandusmaade põhimõtteid ja tingimusi. Märgime, et roheala tingimusi käsitleb ptk 12.2. „Roheala“.

2. Pärnu linna üldplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Aruande eelnõu. Alkranel OÜ Tabelis 3.1. „Pärnu linna haldusterritooriumil paiknevad maardlad ja mäeeraldised (allikas: Maa- ja Ruumiamet, 02.07.2024)“ (Tabel 3.1) on nimetatud ühe mäeeraldisena Elbu V turbatootmisala. Märgime, et Elbu V mäeeraldis kaevandamisluba nr KL-508016 oli kehtiv kuni 14.03.2024.

3. Tabelis 3.1 on nimetatud ühe mäeeraldisena Eassalu VII liivakarjääri. Märgime, et Eassalu liivakarjääri mäeeraldis kaevandamisluba nr L.MK/333984 oli kehtiv kuni 23.05.2024.

4. Tabelis 3.1 on märkimata Soomra liivamaardla juures Soomra VI liivakarjääri mäeeraldis (kaevandamisloa nr KL-520841 kehtivuse periood 18.01.2024 - 18.01.2039).

Üldplaneeringu eskiislahendusele on varasemalt maavarasid puudutavatel teemadel arvamust andnud ka Maa-amet (19.11.2024 kirjaga nr 6-3/21/20314-10).

Pärnu Linnavalitsus saatis 05.12.2024 Maa-ametile e-kirja, milles palus hiljemalt 17. jaanuariks 2025 kirjalikult teatada, kas Maa-ametil on veel vastuseta küsimusi või nõustub esitatud planeeringulahendusega.

Maa-amet edastas Pärnu Linnavalitsusele täiendava arvamuse 11.12.2024 kirjaga nr 6-3/21/20314-1, milles märkis, et kirjas 19.11.2024 nr 6-3/21/20314-10 toodud märkustega pole arvestatud ja palutud muudatusi tehtud. Lisades, et Maa-amet nõustub Pärnu linna üldplaneeringu lahendusega tingimusel, et täpsustatakse ja täiendatakse planeeringu dokumente vastavalt Maa-ameti kirjas 19.11.2024 nr 6-3/21/20314-10 toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu ja kaevandamisväärsuse osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14.

EGT on tutvunud Maa-ameti 19.11.2024 kirjaga nr 6-3/21/20314-10 (edaspidi Maa-ameti kiri) ning jagab kirjas välja toodud seisukohti. EGT-le esitatud üldplaneeringu eelnõus ei ole Maa-ameti kirjas toodud märkust 2 ja 4 arvestatud ning arvestamata jätmist põhjendatud.

Lähtudes eelnevast on näha, et Pärnu linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise planeeringu lahendus võib halvendada maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

Seetõttu saab Eesti Geoloogiateenistus kooskõlastada Pärnu linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõud vaid siis, kui arvestatakse väljatoodud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

Maavarade registri osakonna juhataja

Janno Kuusik

Maavarade registri osakonna spetsialist

5866 8676 Janno.Kuusik@egt.ee